

Nerede bir yoldaş varsa,
Türkiye Komünist Partisi
oradadır!

Yerel Seçimlerde her bir tuğlanın önemi

Mart 2014'de yerel seçimler yapılacak. AKP en güçlü olduğu belediyeler alanında, yaşadığı sorunlar sonrası tabiri caiz ise tekrar "rüşütünü ispat etmeye" çalışacak. Ondan sonra da çıkıp halkın yüzde bilmemkaçlık desteği benimle diyecek. Bu gazla da cumhurbaşkanlığı ve bir dahaki genel seçimlere muhalefete karşı diktatoryal baskısını artırdığı bir ortamda girmeye çalışacak. Akli sıra, bu yolla baskı ve terörü meşru hale getirecek. Bu oyun bozulmalıdır.

Kuşkusuz ki Büyükşehir belediyeleri çok önemlidir. Demokrasi Güçleri ve Kürt Özgürlük Hareketi varolan kazanımları koruyup geliştirmelidir. Ancak Büyükşehir olmayan il ve ilçelerde yeni Belediye Başkanlıkları kazanmak, Başkan seçilecek oy oranının yakalanamayacağı yerel yönetimlerde Belediye Meclislerine girmek, varolanlarda Meclis üyelerinin sayısını artırmak önde duran görevdir. Dolayısıyla İlçe Belediye seçimleri, özellikle Büyükşehir statüsünde olan illerde ayrı bir önem kazanıyor.

İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Adana ve Mersin gibi illerde varoşların bağlı olduğu İlçe Belediyelerinde sonuç alma yönünde çalışmak ve gerekirse stratejik işbirlikleri geliştirmek gerekiyor. Kürt illerinde BDP ve batı illerinde HDP ile seçime girme eğilimi somutlaşan Barış ve Demokrasi güçleri kuşkusuz bu gerçeği değerlendirecektir. İstanbul'da demokratik muhalefet potansiyelinin yoğun olduğu Gazi Mahallesi, Nurtepe gibi yerleşim birimleri birleştirilerek Sultangazi gibi yeni ilçeler oluşturulmuş ve bu ilçelerde AKP'nin seçim potansiyelinin artırılması hedeflenmiştir. Aynı konu Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi ve çevresi için geçerlidir. İzmir, Ankara, Kocaeli, Adana ve Mersin'de de benzer uygulamalar hayata geçirildi.

Türk, Kürt, Arap, Laz, tüm uluslardan vatandaşlar, Alevi, Sünni, Ermeni, Rum, Musevi, Ezidi, Süryani vatandaşlar, değişik devrimci-demokratik örgüt mensubu güçler, bu ilçelerde ortak hareket etmelidirler. Bu tür ilçelerde CHP genellikle yerel halkın yapısına uygun adaylar göstermeye özen gösteriyor. Ne HDP ve BDP güçlerinin, ne de CHP'nin diğer adayların lehine adaylıktan çekilemeyeceği gerçeği gözönünde bulundurulurken, bu tür özel alanlarda, HDP veya BDP'yi seçimlerde desteklemeyen Halkevleri, ÖDP ve Halk Cephesi'nin de katılımıyla yerel seçim blokları oluşturulması ve bir ortak aday üzerinde anlaşılması en doğru yöntemdir. Bu şekilde ortak adayın seçilebilme ve tüm güçlerin temsilcilerinin Belediye Meclisi'nde temsili ve çoğunluğu sağlanması sağlanabilir. Bir de bakmışsınız, örneğin İstanbul'da 4-5 tane ilçe bu yaklaşım ile alınmıştır. İstanbul'u örnek alırsak, bu Sultangazi için de Ümraniye için de ama Beyoğlu ve Zeytinburnu ilçeleri için de bir o kadar geçerlidir. AKP ancak bu şekilde geriletilir. AKP'den bu yolla alınacak her ilçe Barış ve Demokrasi güçlerinin önemli birer kazanımı olacaktır. Duvardan çekilecek her bir tuğla duvarı zayıflatacak ve çökmesini hızlandıracaktır.

1 Eylül Dünya Barış Günü Savaşa Hayır Koalisyonu Yaratalım!

Dünyanın jandarması ABD yine işbaşında. Yugoslavya, Ruanda, Sierra Leone, Somali, Afganistan, Irak, Libya ve Mali'den sonra sıralarında Suriye var. Bir dakika nefes alın ve sırtınızı oturduğunuz sandalyeye dayayıp bir an için başka hiç bir şey düşünmeyin. Bu saydığımız savaşlarda kaç kişinin öldüğünü, sakat kaldığını, şehirlerin yıkıldığını, ekonomilerin çöktüğünü düşünün. İnternete girin ve bu savaşların görsellerine bakın, unuttuysanız eski haberleri okuyun. Ondan sonra şu sorunun yanıtını verin; Ne için bütün bu savaşlar, ölümler, yıkımlar?

Emperyalizm, yaşamak için sürdürüyor bu savaşları. Bölgelerde stratejik hakimiyet, sömürü, yeraltı ve yerüstü doğal kaynakları, enerji hammadresi rezervleri. Bütün bu savaşların tek amacı bu. Dünya hakimiyetini sürdürebilmek için başkalarını yok etmek! Kimin hakimiyeti? Emperyalizmin! Yani, burjuvazinin. Üretim araçlarını özel mülkiyetinde tutan ve geniş halk yığınlarını, işçi sınıfını sömüren patronların. Dolayısıyla savaşa karşı barış demek sınıfsal bir görevdir.

Bu dünyada böyle de Türkiye açısından farklı mı? Hayır! Kürt ve Kürdistan gerçeği neden 90 senedir yok sayılıyor? Neden dört parçaya bölünmüş bir halk inkar ediliyor? Bunun altında yatan temel neden Kürdistan'daki zengin yeraltı kaynakları, petrol ve gaz yatakları ile Kürdistan coğrafyasının emperyalizm açısından jeostratejik önemidir. Türkiye, bir yandan emperyalizmin ileri karakolu olarak ABD ve AB emperyalizminin çıkarlarını temsil ediyor, diğer yandan ise bölgesel emperyal bir güç olma arzusu ile bu politikaları ulusal-milliyetçi politikaları haline getirip doktrinleştiriyor.

Kürdistan coğrafyası Türkiye'deki egemenleri bu kadar meşgul ederken Kuzey Afrika'dan Kafkasya'ya kadar, Fas, Tunus, Libya, Cezayir, Mısır, Filistin, Suriye, Irak ve illerde İran'ı, hatta Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan'ı kendi nüfuz alanı olarak görüyor. Onun için, Tunus, Libya ve Mısır'dan sonra şimdi de Suriye'de kirliliği yürütüyor. Kendi aklınca böylece Kürdistan Özgürlük Hareketini de yok etmek istiyor. Suriye'de, ÖSO, El Nusra ve daha bilumum adlar altında katliamlar yapan çeteler bizzat Türkiye'de, hem de Türkiye Kürdistan'ında üsleniyor. Silah, teçhizat ve maddi yardımlar Türkiye ve Türkiye üzerinden sağlanıyor. Türkiye dolaysız olarak bu kirliliğin tarafıdır. Rojava'da canlı canlı boğazları kesilen Kürt çocuklarının da, Kimyasal silahlarla katledilen Arapların da, bugüne dek Suriye'de can veren yüzbinlerin katili AKP rejimidir.

Türkiye ve Kürdistan'ın bütün parçalarındaki Barış, Demokrasi, Özgürlük ve Emek güçleri bu gerçekten dolayı güçlerini birleştirmeli, sözde "barış süreci"nin gerçek bir barış sürecine dönüştürülmesi için somut adımlar atmalıdır. Bu alanda bu sorun sadece KCK ile AKP Rejimi arasında bir mesele imiş gibi telaffuz edilmemeli, dışardan seyirci olunmamalı, dünya barışına bir katkıda bulunmak için ABD ve AB emperyalizminin ve onların kuklası AKP rejimine karşı filyatta birleşmelidir. Kürdistan Özgürlük Hareketi ile birlikte mücadele etmek, bu kadar somut olarak Türkiye, bölge ve dünya barışına katkı sağlamaktır.

Komünistlerin, sosyalistlerin, devrimcilerin sınıfsal bakış açıları, devrimci-demokratların ve sosyal-demokratların demokrasi anlayışları, anti-kapitalist müslümanların ve müslüman devrimcilerin adalet ve eşitlik anlayışı bu mücadelede nesnel olarak birlikte olmanın koşullarını yaratıyor. Türkiye Komünist Partisi, sorumluluğu gereği bu konuda somut adımların atılmasında üzerine düşeni yerine getirmektedir ve bundan sonra da getirecektir. Tüm Türkiye ve Kürdistan, Barış ve Demokrasi Güçlerini bu çağrımıza duyarlı davranmaya ve gereğini yapmaya davet ediyoruz.

Türkiye Komünist Partisi

01 Eylül 2013

Türkiye Komünist Partisi 93 Yaşında 10 Eylül ve Kırmızı Çizgilerimiz

Türkiye Komünist Partisi, Türkiye'nin en eski partisidir. 10 Eylül 1920'de kurulmuştur. Ve Türkiye Komünist Partisi, Türkiye'nin en uzun süre yasaklı olan partisidir. 12 Eylül 1922'de Kemalist Ankara Hükümeti tarafından yasaklanmıştır. Türkiye Komünist Partisi 93 yıllık savaştan yaşamının 91 yılını yasaklı olarak illegal koşullarda geçirmiştir.

Dile kolay. Bir Parti'nin 91 yıl yasaklı olup, ona rağmen ayakta kalabilmesi ve savaşımını sürdürebilmesi için çok sağlam dayanakları olması gerekir. Türkiye Komünist Partisi'ne bu gücü veren, dayandığı sağlam temelleridir, bilimdir. Türkiye Komünist Partisi İşçi Sınıfının dünya görüşü olan Marksizm-Leninizm ile donanmıştır. Marksizm-Leninizm dünyada bilim özelliği taşıyan tek dünya görüşüdür.

-I-

Türkiye Komünist Partisi, parti tarihi boyunca iki sebepten dolayı çok ağır darbeler yemiştir. **Birincisi**; sınıf savaşımının yükselme döneminde ve komünistlerin önderliklerinin pekiştiği süreçlerde. Buna 1921'de Partimizin ilk Genel Başkanı Mustafa Suphi yoldaş ve 14 MK üyesi yoldaşımızın Karadenizin derin ve karanlık sularında Kemalist burjuvazi tarafından katlini ve 1980 faşist 12 Eylül cuntasının zindanlarında binlerce komünist ve parti sempatanının işkencelerden geçirilmesini, katledilmesini ve uzun tutsaklık yıllarını örnek gösterebiliriz. **İkincisi**; Partimizin yönetimine anti-parti unsurların, likidatörlerin, oportünistlerin, Kemalistlerin sızdığı ve fraksiyonculuğun geliştiği dönemlerde. Bu konuda 1951 tevkifatını ve 1991 likidasyonunu örnek gösterebiliriz.

Partimizin 93. kuruluş yıldönümünde, tarihimize eleştirel bakmamız gereken yönleri de ele almakta fayda vardır. Kemalizm, maalesef belirli dönemlerde partimizin içinde etkin konumlar veya ideolojik-politik etkiler yaratmıştır. Bu sebepten dolayıdır ki, Partimiz kimi süreçlerde CHP'nin uygulamalarına sessiz kalmış, Kürt Ulusal Sorunu konusunda ilkesel tutumları olmasına karşın, pratik politik düzlemde eksik hatta bazı dönemlerde yanlış tutumlar takınmıştır. Kuşkusuz ki, her olguyu zaman ve mekan koşulları içinde değerlendirmek gerekmektedir. Bu noktada SBKP'nin devlet politikalarının rolü de dikkate alınmalıdır ve Partimizin, Dünya Komünist Hareketi'nin Türkiye'deki müfrezesi olarak enternasyonalist yaklaşımından bir milim sapmadan bugünlere geldiği dikkate alınmalıdır. Ne ki, bugününden bakıldığında ve Sosyalist Dünya Sistemi'nin karşı-devrimci müdahaleye maruz kaldığı gerçeği de dikkate alınarak, bazı konularda tarihimize eleştirel yaklaşıldığında hatalarımızı da görebilmekteyiz. Tüm bu eksiklik ve eleştirel yaklaşımlarımıza karşın, Parti tarihimiz onarılmaz ve savunulmaz hataların bileşkesi değildir. Partimiz, her defasında Marksizm-Leninizm temelinde kendini eksiklerinden arındırma ve işçi sınıfının bilimi sayesinde güçlenerek sınıf savaşımını pratiğinde onurlu yerini alma yeteneğini göstermiştir.

-II-

Bu sebeplerden dolayı bugün kırmızı çizgilerimiz olduğundan söz ediyoruz. Nedir bu kırmızı çizgilerimiz?

Birincisi; Marksizm-Leninizm ve işçi sınıfının bilimine bağlılık.

İkincisi; Leninci Parti Öğretisinin geçerliliği.

Üçüncüsü; Bilimsel Sosyalizm ve Komünizm'e, Emperyalizm, Devlet, Devrim ve Sosyalizm teorilerine amasız, fakatsız yaklaşım.

Dördüncüsü; Proletarya Enternasyonalizminin ilkelerini savunmak ve uygulamak.

Beşincisi; Ezilen ve sömürülen ulus ve halkların mücadelesi ile ikircimsiz ve somut pratikte katılmak. Ayrılma seçeneği de dahil "Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı" Leninci ilkesini savunmak ve uygulamak.

Altıncısı; Sosyalist Devrim Mücadelesinde, köylülük ve ezilen diğer ulus ve katmanlarla mücadeleyi işçi sınıfı önderliğinde örgütlemek.

Yedincisi; Sosyalist Devrim Mücadelesinde, sınıf düşmanının ulusal ve uluslararası alanda konumlanmasına koşut olarak, diğer sınıf ve katmanların siyasi temsilcileri ile doğru bir bağlaşıklık politikası izlemek.

Sekizincisi; Sosyalist Devrim amacını bir an bile gözden kaçırmamak. Ulusal pratik gerektiriyorsa daha geniş güçler ile Demokratik Devrim aşamasını tamamlamak ve ondan sonra güçlerin yeniden konumlanmasını sağlamak.

Dokuzuncusu; Her türlü anti-parti eğilime, sağ ve sol oportünizme, provokatör ve likidatörlere, düşman ajanlarına karşı amansız ve tavizsiz tavır.

Onuncusu; 1917 Büyük Ekim Devrimi ile yeni bir çağ açan başta Sovyetler Birliği olmak üzere, Sosyalist Dünya Sisteminin kazanımlarına ikircimsiz sahip çıkmak, eleştirel yanları önümüzdeki mücadelelere ışık tutması açısından, parti organlarında reel olarak değerlendirmek yoluyla, gelişmelerin sebebi olan nesnel ve öznel faktörlerin doğru analizini yapmak.

Bu noktaları sıralarken, dördüncü maddeden itibaren sıraladığımız maddelerin özünde ilk üç maddenin kapsamı dahilinde olduğunu biliyoruz. Önem arzettikleri için bu noktaları ayrıca açma gereği hissettik.

-III-

Partimizin yakın tarihine atfen, likdasyon sürecinin TİP-TKP birliği politikası ile başladığı ve TBKP süreci ile taçlandırıldığını değerlendiriyoruz. Bu gerçekten yola çıkarak Partimizin bugünkü bileşiminde bu konunun önemine değinmek gerekiyor. Partimizin 1985 yılındaki V. Kongresi, TİP ile TKP'de birliğinin altını çizmiştir ve o koşullarda illegal olarak gerçekleştirileceğini öngörmüştür. Bu gerçek, TİP kadroları arasında belirli kadroların seçilerek TKP organlarında görev alması, ancak TİP'in bir gövde olarak 12 Eylül faşizminden çıkışta legal bir sosyalist parti olarak konumlanmasını ve işçi sınıfı içinde yığınsallaşmasını öngörüyordu. Deşifre olmuş TKP kadrolarının da yasal TİP içerisinde görev üstlenmesi ve TİP'in bir yandan diğer devrimci, sosyalist güçler ile eylem birliğini güçlendirmesi, diğer yandan da TKP üzerindeki yasağın kaldırılması için bu güçlerle beraber mücadele etmesi planlanmıştı. 1986 Ulusal Konferansı ve akabindeki süreçlerle bir oldu bitti yaratılarak önce eklektik olarak TBKP reformist bir programla yasadışı olarak oluşturuldu, ardından da aynı zihniyet ile "Dönüş Süreci" olarak adlandırılan legalde daha da reformist bir programla TBKP'yi kurma aşamasına geçildi. Ülkeye dönerken "TBKP'yi legal olarak kurmaya gidiyoruz" diye açıklama yapan Nabi Yağcı, o zamanki parti adıyla Haydar Kutlu, nedense **Devamı 3. sayfada**

Türkiye Komünist Partisi 93 Yaşında... (İkinci sayfadan devam)

cezaevinden çıkınca “biz en geniş sol güçlerin birliğini oluşturmak için ülkeye döndük” diyerek önce TBKP’yi tabela partisi haline getirdi, sonra da anti-parti ve karşı-devrimci tezleri ile ülkede varolan ateşi de söndürdü. Bu likidasyonun sorumluluğu kolektif olarak o dönemin PB ve MK’sındadır. Bu sürecin “ama” ve “fakat” ile savunulacak hiç bir yönü yoktur. Bu konuya yaklaşım o açıdan kırmızı çizgilerimiz arasındadır.

-IV-

Kürt Ulusal Sorununa yaklaşım diğer bir kırmızı çizgimizdir. Türkiye’de ezen ulusun komünistleri olarak üzerimizdeki sorumluluğun farkında olmamız gerekmektedir. “Kürt Özgürlük Hareketi’ni destekliyoruz ama onlar da Kürt milliyetçiliği yapıyor” veya “devletle uzlaşıyor” veya “ABD’nin bölgedeki politikalarına hizmet ediyor” gibi anti-komünist ifadeler ve düşünceler partimize yabancıdır. Bunu böyle dile getirenler Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin, ulusal ve uluslararası devrim sürecindeki rolünü bilimsel anlamda bir kez daha gözden geçirmek zorundadırlar. Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin niteliklerini ve komünistlerin bu hareketlere yaklaşımını iyi analiz etmelidirler. Milliyetçiliğin zehirli okunu yiyen bir devrimci kişinin vücudunda çok büyük yaralar oluşur ve iyileşmez hale gelir. Bunun örneklerini ülkemizde fazlasıyla görmek mümkün. Biz TKP’liler olarak bu konuda ilkesel komünist tavrımızı terketmeden, bu alanda zayıflık gösteren ulusalcı-milliyetçilikten etkilenen bireysel devrimci unsurları aydınlatmak, eğitmek zorundayız. Her komünist ulusal kurtuluş hareketleri ile ilkesel olarak fiilen, yani teori ve pratikte dayanışma içinde olur, birlikte mücadele eder ama her ulusal kurtuluş hareketi mensubundan Marksçı-Leninci olması ve komünistlerin ilke ve amaçlarını paylaşması beklenemez. Ulusal Kurtuluş Hareketinin ne denli sosyalizm mücadelesine katkıda bulunacağı komünistlerin ilkesel yaklaşımlarına ve pratikteki başarısına bağlıdır. Komünistlerin görevi Ulusal Kurtuluş Savaşımını toplumsal savaşım düzeyine yükseltmektir. Bu dün de böyle idi, bugün de böyle, yarın da böyle olacak. Bırakın Ulusal Kurtuluş Hareketlerini, bu ilkeye burun kıvrıyanlar acaba iktidar partilerinin etkisi altında kalan milyonlarca emekçi kitleye nasıl ulaşmayı düşünüyorlar veya çevre, barış, kadın, gençlik hareketlerinde, sendikal hareketlerde yer alan ama sosyalizme, ulusal kurtuluş hareketlerinden çok daha uzak olan kesim ve katmanları acaba sınıf mücadelesine nasıl kanalize etmeyi düşünüyorlar.

Kürdistan Özgürlük Hareketi’nin ülkemizde sınıf savaşımının en aktif ve dinamik gücü olduğu gerçeğini de gözardı etmeden bu sorulara doğru yanıt vermek komünist olmanın kıstasıdır.

-V-

Kendisini Komünist, Sosyalist, Devrimci olarak adlandıran çevrelerde gerek ulusal gerekse de uluslararası alanda tartışılan konulardan bir tanesi de Stalin yoldaşın, Sovyetler Birliğinde sosyalizmin gelişmesine ilişkin konumuna ve katkısına ilişkin. Bu konu çok ayrıntılı bir yazının konusu. Ancak burada iki konuya kısaca değinmekte yarar görüyoruz. Bu konuda iki konu tartışılıyor. **Birincisi**; Stalin yoldaş’ın yönetim politikası nedeniyle sosyalizmin baskıcı, kapalı bir rejim haline gelmesi ve dolayısıyla SSCB’de sosyalizmin gerilemesi sürecinin bu şekilde başlaması. **İkincisi** ise; Stalin yoldaşın bir devlet adamı olmadığı ve milyonlarca insanı “katlettiği” yönünde. Burada öncelikle bu iki savın da anti-komünist propaganda malzemesinden başka gerçekle bağının olmadığını söylemek durumundayız. Stalin yoldaşın sosyalizmin iç ve dış düşmanlarına karşı verdiği mücadeleyi anlamak, ayrıntılarını kavramak, zaman ve mekan gerçeği içinde değerlendirmek gerekir. SBKP içinde PB’ya ve devlet aparatında KGB’nin en tepesine dek uzanan Troçkist sızmanın varlığından ve amaçlarından bihaber olanların bu eksik bilgilerini tamamlaması gerekir. Yine Troçki’nin, bir sıra üst düzey parti ve devlet

yöneticisinin yanısıra, Lenin yoldaşa uygulanan suikastte, Maksim Gorki yoldaşın öldürülmesinde oynadığı planlayıcı ve uygulayıcı rolü görmek gerekir. Yanısıra Troçki’nin İngiliz ve faşist Alman gizli servisleri ile olan ilişkisini atlamamak gerekir. Bütün bunlardan daha önemlisi, teorik ve ideolojik olarak tek ülkede sosyalizm kuruculuğuna karşı savunduğu görüşleri ve sosyal-demokrasie dek uzanan reformcu çizgisini doğru değerlendirmek gerekir.

Partimizin görüşüne göre, Stalin yoldaş, kıyas bile kabul edilemeyecek niteliksel büyük farklar ile Marksizm-Leninizm’in ilklerine sahip çıkmış ve uygulamıştır. Stalin yoldaş, Lenin yoldaşın görüşlerinin pratikte geliştirerek devamcısı olmuştur. Bunun içindir ki, Stalin yoldaş’a saldırıyı sadece propaganda amacıyla değil, Marksizm-Leninizm’i “yargılamak” için yapan emperyalizmin düşünce ve bilim kuruluşları, Lenin yoldaş yaşasaydı, Stalin yoldaşın uygulamalarını temel olarak aynı şekilde gerçekleştireceğini, dolayısıyla Lenin yoldaşın da Stalin yoldaş ile beraber suçlanması gerektiğini yazmaktadırlar ve “Stalinizm aslında Leninizmdir” diyorlar. Onun içindir ki, Stalin yoldaş’a saldıranlar bir süre sonra Leninizmi de inkar etmektedirler. Bu olgu, sosyal-demokratların dönüşüm pratiğinde de, “özgürlükçü sol” adı altında piyasaya sürülen unsurlarda da böyledir. Biraz geri gider anımsarsak Nabi Yağcı’nın partimizin likidasyon sürecinde, Yeni Açılım dergisinde yazdığı “Leninizmi aşmalıyız” türü yazılar bu anti-marksist, anti-komünist tutumun örnekleridir.

Stalin yoldaş, Lenin yoldaşın aramızdan erken ayrılmasından dolayı yaşama geçiremediği çalışmaları gerçekleştirmiştir. İçerde karşı-devrimci güçlere, ülkeye sızan emperyalizmin ajanlarına ve dışarda emperyalizmin silahlı saldırı ve işgallerine karşı sosyalizm kuruculuğunu başarmış bir liderdir. Feodal bir toplumdan, uzay teknolojisi ve ağır sanayiinin birçok alanlarında, kolektif tarımda dünyanın en ileri konumlara gelmiş sosyalist sanayii yapısını kuran Stalin yoldaştır. Stalin yoldaşın düşünsel ve bilimsel katkılarını daha yakından tanımak için, Stalin Yoldaşın eserlerinin 16 cilt olarak türkçe yayımlandığını anımsatmak isteriz. Asıl kırılma ve SSCB’de sosyalizmin deformasyon süreci, teorik, ideolojik, politik, ekonomik ve örgütsel olarak Kruşçev döneminde başlar, kimi ilerleme, gerileme ve duraksamalar ile Gorbaçev dönemine kadar uzanır. Gorbaçev’in karşı-devrim tezlerini sindire sindire topluma şırınga etmesi Troçkist düşünce, politika ve yöntemlerin uygulamasından başka birşey değildir. Partimizin önünde bu alanda, özellikle SSCB ve Sosyalist Dünya Sistemi’ne uygulanan karşı-devrim süreci ve operasyonlarına açıklık getirmeye katkıda bulunacak bilimsel çalışmalar yapma görevi duruyor. Ama kesinlikle anti-komünist bir Stalin “tartışması” değil.

-VI-

Türkiye Komünist Partisi’nin likidasyon sonrası yeniden örgütlenme süreci görevi tamamlanmak üzere. Bu konuda önümüze koyduğumuz hedeflere büyük oranda eriştik. Önümüzdeki süreç, partinin etkinliğinin artırılacağı, aktif politikaya müdahil olacağı, işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın içinde yığınsallaşacağı, sosyalist-devrimci güçler ile eylem birliğinin geliştirileceği ve Kürdistan devrimci-demokratik güçleri ile bağlaşıklığını geliştireceği süreçtir. Bunun araçları ve yöntemleri parti kadroları içinde bütün düzeylerde ve tüm çeperlerde tartışılıyor. Bundan sonraki süreç, partimizin likidasyon ve yeniden örgütlenme sürecinde nesnel koşullardan dolayı aynı gövdede buluşamayan kadroların bütünleşmesi ile geliştirilecektir. Partimiz, onurlu ve şanlı geçmişini geleceğe bağlayacaktır. Asıl tarih bundan sonra yazılmaya başlanacak.

Türkiye Komünist Partisi’nin birliği gücünden, gücü de birliğinden kaynaklanacaktır. Partimizin 93. kuruluş yıldönümünü bu bilinç, kararlılık ve görev anlayışı ile karşılıyoruz.

Türkiye Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem'i Anarken

Mahmut Dikerdem 03 Ekim 1993 yılında aramızdan ayrıldı. O'nu ölümünün 20. yılında, Dışişlerinde uzun yıllar Büyükelçi görevinde bulunmuş bir yurtseverden çok, kendisini gerçek demokrat kimliği ile anmak istiyoruz. Geçen sene vefat eden televizyon yorumcusu ve yazar Mehmet Ali Birand'ın da dayısı olan ve kişisel gelişimine katkıda bulunan Mahmut Dikerdem her zaman dik ve doğru duran bir devrimci-demokrat ve Türkiye Komünist Partisi'nin gerçek dostu idi. Mahmut Dikerdem, "...

İçtenlikle inanıyorum ki, beni yetiştiren ve her şeyimi ona borçlu olduğum halkıma yaşamım boyunca mütevazı bir hizmette bulunabilmişsem; bunu otuz yedi yıllık mesleki görevimden çok, üç buçuk yıllık Barış Derneği Başkanlığı'nda yerine getirebildim ... " diyebilecek niteliklere sahip bir aydın ve barış savaşçısı idi.

TCK'nın anti-komünist 141 ve 142. Maddeleri ile yargılanan, sadece sorgulamanın altı ay sürdüğü ve uluslararası kamuoyunda "Türkiye'de Barış Yargılanıyor" nitelemesi ile tanımlanıp büyük bir ilgi ve uluslararası dayanışma ile takip edilen davada, Mahmut Dikerdem 1982 yılında, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargıçlara şöyle sesleniyordu:

"Barış Derneği'nin Genel Başkanı sıfatıyla Yüksek Mahkemenizden talebim şudur: Halkımızın özlemleri ve hayati çıkarları doğrultusundaki düşüncelerimizden ötürü bizi hayali suçlarla huzurunuzda gönderen bu iddianameye itibar etmeyiniz. Dünyanın döndüğünü kanıtladığı için mahkûm edilmek istenen bir bilim adamının, yargıçlarına "ne yapayım ki dünya dönüyor" dediği gibi, bizi de "ne yapalım ki dünya halkları barış istiyor" demeye zorlamayınız. Dünyanın döndüğü nasıl tartışılmaz bir gerçek ise, tüm dünya halklarının barış içinde yan yana yaşamak istedikleri ve topluca intihar demek olan savaşı reddettikleri de o kadar açık ve kesin bir gerçektir."

Mahmut Dikerdem, 1985 yılında Sovyetler Birliği'nde "açıklık ve yenilenme" adı altında başlatılan sosyalizmin reformize edilmesi girişimlerine daha ilk baştan karşı çıkmış ve bu sürecin bir karşı-devrim süreci olduğunu dile getirmiştir. Marksizm-Leninizm'i ve onun ilkelerini Türkiye'de kendini "komünist" olarak adlandıranlara karşı savunmuştur. 1990 yılında, o dönemde Türkiye Komünist Partisi'nin likidasyon sürecinin başında olanlar, Sovyetler Birliği'nde "açıklık ve yenilenmenin" borazanlığını yapan "Ogonyok" dergisinin baş yazarı Vitali Karotiç'i dillerinden düşürmezken, Mahmut Dikerdem dostumuz, V.Karotiç'in Türkiye'de katıldığı bir dizi konferans sonrasında kendisine açık bir mektup kaleme almış ve bu mektubun içeriğini "Türkiyeli Karotiçlere" de atfetmiştir. Bugün tekrar yayınladığımız bu açık mektup bir dürüstlük timsali olan Mahmut Dikerdem dostumuzu anmanın en iyi yoludur diye düşünüyoruz.

TÜM KAROTİÇLERE AÇIK MEKTUP

Sayın Baylar,

Sizlere nasıl hitap edeceğimi bilemedim. Eskiden yoldaş diye anılırdınız ama bu sözcüğü kullanmaya elim varmadı, zaten sizin de öyle çağrılmaktan hoşlanmayacağınızı düşündüm. Her ne ise, bu açık mektubu yazmaya beni iki önemli neden zorladı: Birincisi, sizler yani en büyüğünden en küçüğüne kadar tüm Karotiçler- aranızda sayın Mihail Gorbaçov'u şimdilik kaydıyla katmıyorum- son yıllarda sergilediğiniz tutum, yayınladığınız yazılar, yaptığınız konuşmalarla kamuoyunda büyük şaşkınlık, giderek karmaşa yarattınız. Yalnız kişisel olarak değil, dergiler, dernekler, bilim akademileri içerisinde kadrolaşarak sesinizi dünyaya duyurdunuz. Şimdiye değin sosyalist dünyadan duyulmaya alışılmamış bu sesler kamuoyunda yankılandı, büyük ilgi ve heyecan yarattı, ülkelerinizde olup bitenler soluk kesici serüvenler öyküleri gibi izlenmeye başladı.

Bunu söylerken, sadece Batılı ülkelerdeki tepkileri kastetmiyorum. Batı'nın egemen çevrelerinin sizi bağırlarına basacakları kuşkusuzdu. Oralardan yükselen zafer çığlıkları, "sosyalizmin iflasi", "Marksizm'e elveda", "komünizm öldü" biçimindeki keskin yargılar beklenmedik şeyler değil. Onlar 70 yıldır düşledikleri bir olayın sonunda gerçekleştiği sanısının sarhoşluğunu yaşıyorlar; sol dünya görüşünün kesin bir darbe yediğine ve bir daha belini doğrultamayacağına inanarak sevinçten uçuyorlar. Bizde bile Marksizm konusunda Karl Marx'ın sakallı olduğundan öte bilgisi bulunmayanlar, "Teknoloji Marksizm'i yenmiştir" diye ahkâm kesiyorlar. Onları ciddiye alırsak bile, çağdaş Sağ'ın fikir babası Raymond Aron'un çömezleri, J.F. Revel gibi sağcı düşünürler sizin başlattığınız harekete kuramsal yorumlar getirerek, günümüzde ideolojilerin sonunun geldiğini ilan etmekten çekinmiyorlar. Kişinin siyasal iktidar karşısında ezilmemesinin en sağlam güvencesinin bireysel mülkiyet özgürlüğü olduğunun artık komünist dünyada da anlaşıldığını söylüyorlar. ABD'de daha ileri gidenler var. Geçenlerde Dışişleri Bakanlığı Siyaset Planlama dairesi başkan yardımcısı Francis Fukuyama'nın hazırladığı bir rapor Vaşington resmi çevrelerinde büyük ilgi ile karşılanmış. Raporun düşüncesi şu; "Soğuk Savaş'ın sona ermesi Batı'nın liberal demokrasi sisteminin toplum yönetiminde nihai form olarak evrenselleşmesi ve belki de tarihsel sürecin sonu demek olacaktır". Amerikan dışişleri yetkilisi öngörüsünde fazla acele etmiş olsa da, Batı'daki umut ve beklentileri pek güzel yansıtmış. ABD başkanı George Bush da göreve başlarken verdiği söylevde, "yüzyılımızda, belki de bütün tarihte ilk kez hangi yönetim biçiminin en iyi olduğunu araştırmaya artık gerek kalmadı" dememiş miydi?

Kısacası, sayın Karotiçler, Büyük Ekim Devrimi'nden 70 yıl sonra liberal demokrasinin savunuculuğuna soyunmakla Batı dünyasında büyük sükkse yaptığınız su götürmez. Yalnız batıda değil, az gelişmiş ya da gelişme yoluna girmiş ülkelerin emperyalizme bağımlı çevrelerinde de tam bir şenlik havası yarattınız. Ancak, ürettiğiniz "Yeni Politik Düşünce" ile sosyalist dünyada bir yenilgi rüzgârı estirdiğinizin, ilerici devrimci kesimlerde - özellikle genç kuşaklar katında - ne gibi olumsuz etkiler yarattığınızın, ne yoğun belirsizliklere, kısır tartışmalara yol açtığınızın ve yıkıntılara neden olduğunuzun ayırdında mısınız? Ne demek istediğimi canlı bir örnekle açıklayayım. Geçenlerde içinizden seçkin bir kişi, Vitali Karotiç çağrılı olarak ülkemize geldi ve Ankara ile İstanbul'da konferanslar verdi, basın mensuplarıyla konuşmalar yaptı. Gerçi biz sayın V. Karotiç'in Sovyetler Birliği'ndeki glasnost ve perestroika'nın ateşli savunuculuğunu yapan Ogonyok dergisinin yönetmeni olduğunu biliyorduk. Adı geçen derginin "Argumenty i Fakty" ve "Moskova Haberleri" adlı dergilerle birlikte yeni düşüncenin en radikal kanadının temsilcisi **Devamı 5. sayfada**

Türkiye Barış Derneği... (Dördüncü sayfadan devam)

olduğunu, ayrıca Vitali Karotiç'in Pravda gazetesinin 12 yıllık yayın yönetmeni Afanasyev'in yerine göz diktiğini Batı basınından öğrenmiştik. Yine de Vitali Karotiç'in buradaki açıklamaları yeni politik düşüncenin özünü aydınlatmaktan çok zihinleri büsbütün karıştırmaya yaradı. Örneğin "toprağın mülkiyeti herkese değil, birisine ait olmalı" dedi ama ardından bir soruya "kapitalizm kötü bir şey, çünkü bireysel mülkiyete dayanıyor" karşılığını verdi. Bir yandan "bugün bizim yapmak istediğimiz yeryüzündeki bütün ülkelerle işbirliğini sağlamaktadır. Eğer sosyalizm kapitalizmden daha iyi ise, bu, savaş alanlarında değil süper marketlerde gözükmelidir" derken, öte yandan "sosyalizm tek ülkede kurulabilir, ancak etrafınızda yalnız düşmanlar olduğunu düşünmek gerekmiyor" diyerek Sovyet devletinin tarihine ters düşen saptamalar yaptı. Stalin ve haleflerinden söz ederken: "sürekli olarak demokrasiyi burjuva ve sosyalist diye ikiye ayırdılar, bugün anlıyoruz ki sadece demokrasi ve diktatörlük var; ayırım, diktatörlükle demokrasi arasında" diyerek proletarya diktatörlüğü ile totalitarizmi aynı kefeye koydu. "Marksizm'e yeni şeyler getirmekten korkmamalı, Marksist dogmalara takılıp kalmamalıyız" şeklinde kuramsal (!) bir tespit yaptıktan sonra, 30'lu yıllarda kravat taktıkları için insanları Komsomol'dan atarlardı diyerek Stalin döneminin dar görüşlülüğünü, bağnazlığını kanıtladı. Konuşmalarından birinde Bay Karotiç'in Türkiye'de işsizlik bulunduğu için kendimizi şanslı saymamızı, çünkü tembellik ve alkolizme karşı en etkili ilacın işi kaybetmek rizikosunu olduğunu öne sürerek, çalışan nüfusunun %20'si işsiz olan bir ülkede işsizliğin övgüsünü yapmasını ise yersiz ve tatsız bir şaka olarak karşıladık.

Görülüyor ki, ne denli renkli de olsa, bu tür lafazanlıklar, glasnost ve perestroika diye bilinen iki tılsımlı sözcüğün içeriğini ve bu ikilinin bireşiminde ifadesini bulan "Yeni Düşünce Tarzı"nın nitelik ve kapsamını tam olarak anlamaya yetmiyor. Yetmedikten başka, böylesi açıklamalar biraz da körlerin fili tanımlamasına benziyor. Kimileri yeni düşünceden bilimsel sosyalizmin sorgulanmasını anlıyor ve "Marksizm aşılmalıdır" sonucuna varıyor. Diğerleri bütün günahı devrim partisi ve bürokrasinin üstüne atıyor. Kimileri ise her şeyin başına demokrasiyi alarak sosyalist pratikte görülen aksamaların demokrasi eksikliğinden ileri geldiğini vurguluyor ve bundan komünist partilerini sorumlu tutuyor.

Bu toz duman içerisinde ben açıklık ve yeniden yapılanma önermesinin can alıcı noktaları üzerinde bir durum tespiti yapmak gereğini duydum. Elbette ki bu mektubun çerçevesi içinde kapsamlı bir teorik tartışmaya girişecek değilim. Zaten o tür tartışmalar çeşitli yayın organlarında yoğun biçimde sürdürülüyor. Öte yandan Yeni Politik Düşünce'nin uluslararası alandaki yerini ve etkilerini de, bir barış hareketi militanı olarak, irdelemeye çalışacağım. Bunu bir görev sayıyorum çünkü 6-11 Şubat 1990'da Atina'da toplanacak Dünya Barış Konseyi Genel Kurulu'nda dünya barış hareketine uluslararası ilişkilerdeki son gelişmelerin ışığında yeni bir yön verilmesine, barış savaşımı kavramının yeni düşünce tarzıyla uyumunun sağlanmasına çalışılacağını biliyorum.

Sonda söyleyeceğimi en baştan açıklayayım: Açıklık ve Yeniden Yapılanma (Glasnost ve Perestroika) projesi kuramsal nitelik taşımayan ve salt pratik açıdan değerlendirilmesi gereken politika'lardır. Marksist kuramın özü ile doğrudan ilişkileri olmadığı gibi, sosyalist sisteme alternatif oluşturacak öğelerden yoksundur. Olay şudur: Sovyetler Birliği'nde 1985 Mart'ında iş başına geçen yönetim, ülkedeki ekonomik, sosyal tıkanıklığı gidermek, hızla gelişen teknolojiyen yararlanarak ülke kaynaklarını toplumsal talepleri karşılayacak düzeye getirmek ve hantallaşmış devlet aygıtına halkın özelemleri doğrultusunda işlerlik kazandırmak amacıyla bir dizi reformu uygulamaya koymuştur. Ancak reformlar yumağı çözüldükçe

içinden çıkanlar yeniden yapılanma tasarısının hedeflerini aşan, belki de onlara ters düşen kaotik bir ortamın doğmasına neden olmuştur. Bu durumun başlıca sorumlusu ise, reform girişimlerinin yaşandığı her toplumda ortaya çıkan "kraldan çok kralcıların reformların amacını saptırıcı çabalarıdır.

Başkan Gorbacov'un öngördüğü reformlar yumağının en çarpıcı, özgün yanı devlet yönetimine saydamlık kazandırmak ve siyasal yaşama katılımcılığı özendirme yoluyla toplumda siyasal kültürü geliştirmektir. Bu hedef, beklenebileceği gibi, özgürlükler ve insan hakları sorununu ön plana çıkarmıştır. Bunun yadırganacak bir yanı yoktur. Çağdaş toplumlarda, ekonomik gelişmeye koşut olarak, yaşamın güzelleşmesi, zenginleşmesi için insanların -başta evrensel barış olmak üzere- sosyal, kültürel gereksinimlerinin yeni sentezlere yönelmesi doğaldır. Bu sentezin özünü ise birey-toplum ilişkilerindeki yeni özerklik arayışları oluşturmaktadır. 2. Dünya Savaşı sonrasında halkların özerkliği, emperyalizme karşı savaşım biçiminde, nasıl politik gündemi belirlediyse, bugünün gündeminde de, yalnız sosyalist ülkelerde değil, batıda da, bireyin özerkliğinin tanımlanması ve bunun çerçevesini oluşturacak katılımcı demokratik mekanizmaların kurulması yer almaktadır.

Buraya kadar aramızda bir anlaşmazlık yok, sayın baylar, ancak görüşlerimiz buradan sonra ayrılıyor. Çünkü siz demokrasi, özgürlük, insanın temel hakları sorunlarını bilimsel sosyalizm perspektifinden algılamak yerine, ona tam karşıt bir konuma giriyor ve demokrasi tartışmasını Marksist-Leninist doktrinin sorgulanmasına, giderek yadsınmasına dönüştürüyorsunuz. Marksizm'in geçen yüzyılın koşulları altında yeşermiş bir ideoloji olarak artık devrini tamamladığını, çağdaş toplumların değişim ve gelişimini açıklamakta yetersiz kaldığını, dolayısıyla da aşılması gerektiğini, tüm tutucu, revizyonist ve karşı-devrimcilerle ağız birliği yaparcasına, öne sürüyorsunuz. Doğrusu Marksizm'i sizlere karşı savunmak durumunda kalacağımı hiç düşünmemiştim. Ama madem ki "Yeni Düşünce" etiketi taşıyan politikalar uğruna, 150 yıldır insanlığın yolunu aydınlatan bir bilimsel düşünce sistemini, ve bir eylem kılavuzunu top-yekün mahkûm etmeye kalkıştınız; bilinen gerçekleri yinelemek durumuna da düşsem, demokrasi konusunda bazı noktaları vurgulamam gerekiyor:

Çağdaş demokrasi kavramının doğuşundan bu yana halk kitlelerine ısrarla telkin edile gelen, seçeneksiz, olduğu kabul ettirilmeye çalışılan bir görüşe değinmek istiyorum. Batıdaki kapitalist düzenin tam merkezinde bulunan ve aslında demokrasi kavramının özünü zedeleyen bu düşünceye göre, insanın doğal, vazgeçilmez hakları arasında "mülkiyet hakkı" da vardır. Oysa, son iki yüz yıllık tarih boyunca toplumlar bir yanda büyük çoğunluğu oluşturan insanların bireysel hakları, öte yanda ise son derece eşitsiz dağılmış bir mülkiyet hakkından aldığı güçle toplumda ayrıcalık kazanmış bir azınlık arasındaki sürekli çatışmalara sahne olmuştur. Başka bir deyişle, çoğunluğun hakları mülkiyeti elinde bulunduran azınlık tarafından sürekli baskıya, saldırıya maruz kalmıştır. Burjuva demokrasisi, bu sakat ve istikrarsız temel üzerinde kurulmuş, daha baştan beri Amerikan ve Fransız devrimleri üstyapı hak ve özgürlükleriyle mülkiyet hakkı arasında çelişki ve çatışma yaratmıştır. Fransız Konvansiyon Meclisinde formüle edilen "ülkenin mülkiyet sahiplerince yönetilmesi eşyanın doğasına uygundur" ilkesi hâlâ değişik biçimlerde güncelliğini ve etkisini sürdürmektedir. En ileri kapitalist ülkeden, Amerika'dan vereceğim bir tek örnekle yetineceğim: Amerikan toplumuna bugün egemen olanlar, nüfusun % 2'sini oluşturdukları halde toplam nakit servetin % 30'unu ellerinde tutanlardır. Zincirin öbür ucunda ise, Amerikan ailelerinin %55'inin ya hiçbir varlıkları yoktur, ya da borç **Devamı 6. sayfada**

Türkiye Barış Derneği... (Beşinci sayfadan devam)

indedirler. Ama oy verme, seçme ve seçilme hakkına herkes sahiptir.

İşte Lenin: "Bizim demokrasimiz burjuva demokrasilerinden milyon kez daha değerlidir" derken bundan kastediyor, bireysel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasının ekonomik erkin büyük çoğunluğun eline geçmesiyle mümkün olabileceğine işaret ediyordu. Gerçekten de sosyalist demokraside burjuva demokrasisine kıyasla eksik olan tek özgürlük "üretim araçları üzerinde özel mülkiyet tesisi özgürlüğü"dür. Burjuva demokrasisinde ise sınırsız mülkiyet hakkı demokrasinin olmazsa olmaz koşuludur.

Yukarıda özetlenen saptamalara itirazınız yoksa, onların sonucu olarak sosyalist demokrasinin kendine özgü bir siyasal rejim, bir yönetim biçimi üreteceği gerçeğini de kabul etmelisiniz. Şöyle ki: sosyalist demokrasinin temel ölçütü çok partili sistem değil, demokratik merkezizettir. Burada önemli olan, demokratik merkezizettin kendi kurallarına uygun olarak işleyip işlemediği, demokratik kuralların ve denetim mekanizmasının var olup olmadığıdır. Sosyalist demokrasi de çoğulcudur ama kapitalist toplumdaki çeşitli sınıf çıkarlarını temsil ettiren çok parti çoğulculuğu gibi değil. Demokratik merkezizettlik, proletaryanın kendi iç dinamiklerindeki çoğulculuğa, yığınların politik yaşama katılımlarına dayanır ve bu anlamda glasnost ilkesiyle de çakışır. Ancak bu noktada devrim partisinin önemi de bütün heybetiyle ortada çıkar. Partinin öncülüğü olmasa işçi sınıfı "kendiliğinden sınıf olmaktan çıkıp "kendisi için sınıf olmaya nasıl dönüşür? Parti bir deniz feneri gibi toplumun yolunu aydınlatmazsa sosyalist rejim kayalıklara çarpmaktan nasıl kurtulur? Demek oluyor ki, Parti aygıtının kitlelerden koparak bir bürokrasi mekanizmasına dönüşmesini eleştirmek başka, partinin yol göstericiliğini, öncülüğünü reddetmek başka şeylerdir. Dünyanın ilk sosyalist devletin 1920'lerde daha kuruluş aşamasında Batının saldırı ve kuşatmasına uğradığını, II. Dünya Savaşı'ndan birkaç ay önce tüm sanayi tesislerini Urall'ların ötesine taşımak, savaşın bitiminden sonra ise birkaç yılda ülkeyi yıkıntılar üzerinde yeniden inşa etmek başarısını merkezizettçi yönetime borçlu olduğunu, savaştan sonra ortaya çıkan atom bombası şantajı ve nükleer tehdidin üstesinden o sayede geldiğini kim yadsıyabilir?

Aslında siz bütün bunları çok iyi bilirsiniz. Ayrıca, demokrasinin bir yönetim biçimi olduğunu, sınıflı toplumlarda devlet kavramından soyutlanamayacağını da bilirsiniz. Ama yine de "demokrasi çağımızın nesnelligidir", "yeni bir çağ başlıyor" gibi genellemelerle demokrasiyi salt diktatörlüğün, bürokratik baskının karşıtı olarak ele alır, örnek olarak da Stalin döneminin otoriter, kişisel diktatoryasının sağlıklı sonuçlarını öne sürersiniz. Çünkü, açıkça itiraf etmeseniz de, sizin istediğiniz burjuva demokrasisidir. Demokrasiyi bir araç değil amaç olarak algıladığınızı açıklamanız bu yüzdendir.

Şimdi biraz da teoriden pratiğe, glasnost'tan perestroika'ya geçelim : Yeniden yapılanma kavramının isim babası Mihail Gorbaçov 'un ve yakın çalışma arkadaşlarının tanımlamalarına bakılarak perestroika'nın bir ekonomik ve sosyal reformlar paketi olduğu söylenebilir. Ne var ki, yukarıda gördüğümüz gibi, açıklık (glasnost) yumağının çözülmesinden nasıl burjuva demokrasisi çıktı ise, yeniden yapılanma paketinin içinden çıkan da-liberal ekonomi projesidir. 1987'de uygulanmaya başlanan ekonomik politikanın hedefi olarak gösterilen "sosyalist pazar ekonomisi", makro-ekonomik bir planlama ile Batı tipi serbest piyasanın bileşiminden oluşmaktadır. Ancak bileşimin ağırlığı plan ya da sosyalizmden çok serbest piyasadan yanadır. Gerçekten de 1987 Haziranı'nda başlatılan radikal reform programı, bir yandan kamu ekonomisini liberalleştirirken

öte yandan tarım ve hizmet sektörlerinde kooperatifçiliği ve özelleşmeyi özendiriyordu. Sonuçta kolektif mülkiyetin yerini çoğulcu bir mülkiyet rejimi alacaktı. Bu açıdan bakılınca denilebilir ki perestroika'nın öteki adı liberal ekonomidir. Liberal program daha da ileri giderek, 1928'de Stalin tarafından başlatılan tarımda kolektif işletmeye son verdiği gibi, toprak mülkiyetinin özelleşmesine olanak tanınmasını öngörüyordu. Tıpkı Çarlık Rusya'sında olduğu gibi. Doğal ki sanayi sektörü de reformdan payını alarak devlet müdahaleciliğinden arındırılacaktı.

Sovyetler Birliği'nde ekonominin liberalleşmesinin dünya pazarı ile bütünleşme düşüncesine sıkı sıkıya bağlı olduğu açıktır. Gorbaçov'un ekonomistleri kapitalizme yakınlaşma konusunda o denli ileri gitmişlerdir ki Batıda Sovyet liderinin gerçek niyetleri üzerinde kuşku ve tereddütler uyanmıştır. Büyük sermaye çevreleri Sovyet yönetimini sınamak için testler yapılması, birtakım koşullar öne sürülmesi gereğinden söz etmeye başlamışlardır. Sonunda ABD başkanı George Bush Batının tutumunu şöyle özetlemiştir: "SSCB'nin uluslar topluluğu ile bütünleşmesini bu ülkenin çoğulculuk ilkesine ve başkalarının egemenlik haklarına tam saygı göstermesi koşuluyla kabul edebiliriz".

Perestroika'nın genellikle aydınlardan tam destek gördüğü biliniyor. Sovyetler Birliği'nde durum 1987 ve 1988 yıllarındaki Anti-Stalinizm akımının ideolojik sınırlarını çok aşmıştır. Bugün seslerini yükseltebilen liberaller 20. yüzyıl da Rusya'nın ve dünyanın başına gelen felaketlerin kaynağını Büyük Ekim Devrimi'nde gören komünizm karşıtı aydınlardır. İnanılacak gibi değil ama bu aydınlar özenilecek model olarak Japonya, Güney Kore ve hatta Türkiye'yi gösterebilmektedirler! Gerçi Mihail Gorbaçov fazla ileri giden aydınlara ara sıra azarlıyor, perestroika'nın sosyalizmden kapitalizme dönüş olayı olmadığını belirtiyor ve "Batı bize kapitalizm ihracına kalkışırsa buna izin vermeyiz" diyebiliyor. Ama öbür yanda Sovyet Barış Komitesi'nin yayın organı olan "Yirminci Yüzyıl ve Barış" dergisinde Simon Kordonski adında bir Korotç şunları yazabiliyor: "Batının Sovyetler Birliği'ne ekonomik yardımı kamuyu özelleştirme stratejisine katkıda bulunmalıdır. Eskiden Rusya en gelişmiş ülkelerin proletaryası sınıfının yardımıyla gerçekleşecek evrensel devrimi hazırlıyordu. Bu devrim, Allaha şükür, başarıya ulaşmadı. Şimdi SSCB tarihin ve dünya ekonomisinin sinesine dönmek için tüm dünyanın yardımına muhtaçtır".

Şimdi sorumuzu ortaya koyalım: Sovyetler Birliği bu duruma nasıl ve neden geldi? Her şeyi yeni baştan düşünme gereği niçin duyumsandı? Kanımca bugüne nasıl geldiğini araştırmak için, ilk sosyalist devletin kuruluş yıllarını anımsamakta yarar var 1917' de hemen hemen sıfırdan başlayıp 20. yüzyılın ilk yansında dünyanın en ileri sanayi ülkelerinden biri, insanlığın geleceğine ışık tutan bir dünya görüşünün tek güçlü temsilcisi ve evrensel bir misyonun sahibi duruma gelebilmenin gizi nerede idi? Bu sorunun yanıtı kuşkusuz ki bir formülle ifade edilebilecek basitlikte değil, ancak, bütün tarihçiler, araştırmacılar dünyanın ilk sosyalist devletin kısa sürede ekonomik, sosyal, kültürel vb. alanlarda elde ettiği başarıların temelinde, Marx'ın sosyalist coşku (emülasyon) dediği kolektif atılım ruhunun büyük payı olduğuna işaret ediyorlar. Gerçekten de, Rusya'da Ekim Devrimi'nin harekete geçirdiği toplumsal güçler tüm maddi, manevi kaynakları seferber ederek feodal bir toplumun hızla modern çağa geçişini sağladılar. Yaşlı kuşaklar iyi bilirlir: 1. Dünya Savaşı sonrasında Rus soyluları, burjuvaları akın akın ülkeyi terk ederlerken, Amerika'dan yüksek ücretli iş önerileri alan bilim, teknik ve sanat adamları avatanda çalışmayı yeğlediler ve kendilerini devrimin hizmetine adadılar. İşçi sınıfı ise üretimi son sınırına dek artırmayı hedef alan yöntemlerin bütün ağırlığını **Devamı 7. sayfada**

Türkiye Barış Derneği... (Altıncı sayfadan devam)

yüklenerek devrimin yolunu açmasını bildi.

Ne var ki, sosyalist coşkunun uzun süre diri tutulmasına üretim ilişkilerinde yapılan değişiklik yetmiyor, çünkü sosyalizm salt bir ekonomik kalkınma modelinden ibaret değil. Sosyalizmin kapitalist düzeni aşması sömürünün yerini adalet ve eşitliğin almasıyla da sınırlı kalmıyor. Sosyalizm yeni bir dünya vizyonunun taşıyıcısıdır. Marksist hümanizmanın kökeninde yatan, sömürünün ortadan kalkmasıyla birlikte insanı zenginleştiren tüm değerlerin, insan emeğinin yaratıcı gücünün bütün görkemiyle kendini göstereceğine olan inançtır. Kısacası sosyalizm insanlık tarihinde yeni bir "Aydınlıklar Çağı"nın habercisidir ve devrim böyle bir misyonu üstlenmek durumundadır.

Sovyetler Birliği bu misyonu üstlendi mi? Üstlendiyse nereye kadar götürdü? Soru tartışmaya açıktır. Ancak Ekim Devrimi'nden bu yana dünyadaki dönüşümler, gelişmeler bütün boyutlarıyla dikkate alınmadan sağlıklı bir yargıya varılamayacağı açıktır. Özellikle iki dünya savaşı arasında emperyalizmin Sovyet devletini yıkmak ya da yalnızlığa itmek için giriştiği eylemleri, kurduğu tuzakları göz ardı ederek sosyalizmin kuruluş döneminin muhasebesini yapmak olanaksızdır. İkinci Savaş'tan sonraki dönem ise Soğuk Savaş olgusuna sıkı sıkıya bağlıdır. Daha 1917 Devrimi'nden önce Amerika'da dinsel bir inanç gibi yaygın bulunan kapitalizm tutkusu ve komünizm düşmanlığı, II. Dünya Savaşı ertesinde ABD'nin dış politikasını "komünizmi bulduğunda yerde kuşatıp boğmak" hedefine yöneltmiştir. Böyle bir ortamda sosyalist ekonomi askersel harcamaların ağır yükünü üstünden atmak, toplumun yaşam düzeyinin yükselmesine öncelik tanımak olanağından yoksun kalmıştır.

1962 Küba krizinden sonra Doğu ile Batı blokları arasında başlatılan yumuşama sürecinin sosyalist dünyaya bir soluklanma fırsatı yarattığı ve fakat Kruşçov yönetiminin 20. Parti Kongresi'nden sonra Stalin'ciliği tasfiye operasyonunu gündeminin başına alarak ve ekonomik politikada abartmalı hedeflere yönelerek fırsatların iyi değerlendirmediği söylenebilir. Kruşçov'un "1972 yılında ABD'yi yakalayacağız, ülkemizde adam başına üretim düzeyini Amerika'nın üstüne çıkaracağız" yollu iddiası ve kapitalist sistemi kastederek : "sizi gömeceğiz" demesi hâlâ belleklerde. Oysa hiç kimse SSCB'den Amerika'yı üretim ve tüketim yarışında geçmesini beklemiyordu ama buna karşılık herkes-kimilerinin bugün küçümseme anlamında kullandıkları-"var olan sosyalizm" in kapitalist sistemin yozluğundan, çirkinliklerinden, ahlâk çöküntüsünden arınmış, sömürüyü tümüyle yok etmiş, uygarlık kavramına yeni anlamlar yüklemiş bir toplum modeline yönelmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Bu yapılamadı ise kabahati Marksist öğretide ya da pratiğin sınavından geçip doğruluğunu kanıtlaması Leninizm'de boşuna aramayız. Hele Marksizm'in aşılmasının gerekçesi olarak teknolojinin son çeyrek yüzyıldaki hızlı gelişmesini göstermeye kalkmayınız. Bilgisayarların, robot makinelerin kullanımı, el emeğinin yerini gittikçe daha çok kafa emeğinin alışığı üretici güçlerde nitel bir sıçramanın göstergesi değildir.

19. yüzyılın sanayi devrimi doğa güçlerinin yerine buhar makinesini koyarak üretimde nitel bir sıçramayı sağlamış ve kapitalist ekonomi bu döneme damgasını vurmuştu. Sosyalizmin teoriden pratiğe geçişi ise elektrik enerjisinin sanai üretiminde yerini aldığı zaman diliminde gerçekleşmiştir. Elektrik enerjisinin üretim sürecinde neden olduğu nitel değişim henüz aşılmış değildir, en ileri sanayi ülkelerinde üretim elektrik enerjisine dayanmaktadır. Dolayısıyla da, işçi sınıfıma üretim sürecindeki rolünde niteliksel değişiklikten söz edilemez. Bilimsel teknik, yani teknolojinin hızlı bir ilerleme kaydettiği doğru olsa da, elektronik sanayiinin, bilgisayarların sanayi toplumunu, sanayi proletaryasını çağın dışına ittiği görüşü acele varılmış bir yargıdır. Hele Japonya'nın imal ettiği robotlardan gözleri kamaşarak "İşçi sınıfının yapısı değişiyor", "Marx'ı, Engels'i, Lenin'i aşmak zamanı geldi" demek düpedüz anlamsızdır. Sonuca geliyorum: Açıklık ve yeniden yapılanma, Sovyetler Birliği'nin şu ya da bu nedenlerle-belki de çok haklı olarak uygulamaya koyduğu politikalarıdır. Bunlar savunulabilir. Hattâ belki de bu yıl Sovyetler Birliği'nde günde 8 kilise ve 1 caminin yeniden açılması bu politikaların bir parçasıdır ve bir "hikmet"i vardır. Bunlara karışmayız, çünkü Fidel Castro'nun dediği gibi: "Perestroika başkasının karısıdır". Ancak onu "Marksizm'i aşan yeni kuram" diye satmaya, evrenselleştirmeye kalkışırsanız, karşınıza çıkarız. Sosyalizme inanmış olanlara : "hayatınızı bir saplantıya kurban etmişsiniz" diyerek 70 yılı bir çırpıda harcamanıza razı olmayız. İçinizden biri Türkiye'de verdiği konferanstan sonra kendisine : "Bu tutumunuz revizyonizm olmuyor mu?" sorusunu yönelten dinleyiciye öfkeyle : "Böyle sosyalizmi alın siz kullanın" diyebilirdi. Ben de bu sözleri söyleyen Vitali Karotiç'e ve de tüm Karotiçlere sesleniyorum : "Alın, meczup papaz Soljentsin, sapık Milan Kundera sizin olsun. Dahası, Kardinal Glemp'in dizinin dibinde oturup talimatını alan, sonra Amerika'ya gidip yardım dilenen Lech Walesa da, partilerinin adını değiştirerek yönetime geçmeye çalışan Macar Nyers'ler, İtalyan Occhetto'lar, Çekoslovak Dubçek'ler de sizin olsun. Tüm dönemleri, kaytancıları, devrimden umut kesen aydınları da saflarınıza katın. Yeter ki bilimsel sosyalizm insanlığın yolunu aydınlatmaya devam etsin!" diyorum.

Son sözümü size sakladım, Türkiyeli Karotiç'ler. Tefvik Fikret'in dediği gibi : "hele sizler, hele sizler". Yayınlarınızı, konuşmalarınızı izlerken şaşkınlığa düşmemek elde değil. Sanki ülkenin içine sürüklendiği çıkmazların, toplumsal yaşamdaki tikanıklığın, bunalımların sorumlusu Marksizm-Leninizm imiş gibi, bir özeleştirme akımına kapılmış gidiyorsunuz. "Yenilenme"ye ayak uydurma humması sizi demokrasinin, erdemlerini sayıp dökmeye, demokratik rejime bağlılığınızı vurgulamaya, kurulu düzenin bekçileri olan siyasal partilere güvence vermeye ve onlarla "ulusal mutabakat" aramaya iteliyor. "Kapitalizmin gücünü değerlendirmede yanıldık, sorunların çözümüne gidebileceğini göremedik" diye günah çıkardığınızı görünce, "Bunlar başka dünyadan mı geldiler, 65 yıldır Türkiye'de kapitalizm hangi sorunu çözebildi ki onu savunmaya, ya da en azından "mevcut sosyalizm"le aynı kefeye koymaya kalkıyorlar" diyorum. Çoğulcu demokrasi adına 40 yıldır egemen sınıfların dayattığı diktayı, baskı ve işkence rejimini yaşayanlar bunlar ve önceki kuşaklar değil mi? diye kendime soruyor ve bugün hidayete nasıl erdiğinizi doğrusu merak ediyorum.

"Dünya değişiyor, biz de değiştik, artık aranızda alabilirsiniz" biçimindeki mesaj size yarar sağlayacak mı bilmem ama topluma zarar vereceğinden eminim. Çünkü emekçi yığınların önünde duran son umut bilimsel sosyalizmdir.

Mahmut Şerafettin DİKERDEM

Emekli Büyükelçi ve yasaklanılarak kapatılan Türkiye Barış Derneği Genel Başkanı

**TÜRKİYE'NİN EN ESKİ
AMA EN GENÇ PARTİSİ
TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
93 YAŞINDA
10 Eylül 1920 - 10 Eylül 2013**

**TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
YAŞIYOR, SAVAŞIYOR**

www.tkp-online.org